

Blodau a brithion

Mae'r amrywiaeth eang o blanhigion, adar a glöynnod byw yn llenwi'r warchodfa yma gyda liw drwy gydol y flwyddyn.

Mae Aberduna yn warchodfa 20 hectar drawiadol mewn Ardal o Harddwch Naturol Eithriadol, yn cynnig golygfeydd godidog ar draws dyffryn Alun. Mae'r calchfaen dan draed yn dylanwadu ar y cynefinoedd yma: coetir gyda llennyrch, prysgwydd, rhedyn, glaswelltir calchaidd a chalchfaen agored. Yn ystod y gwanwyn a'r haf, mae'r warchodfa'n llawn blodau gwylt, gydag amrywiaeth eang yn tyfu yn y gwahanol ardaloedd o laswelltir gan ddenu llawer o rywogaethau o löynnod byw. Mae mwy o flodau'n cuddio yn y coetir, gan gynnwys planhigion sy'n darparu bwyd i lindys amrywiol. Gellir gweld gweision y neidr yn gwibio o amgylch y pyllau.

Yn yr hydref, mae capiau cwyr lliwgar a ffyngau eraill yn ymddangos yn y dolydd, tra bo'r coetir yn amrywiaeth o liwiau tymhorol hardd...

Flowers and fritillaries

The sheer variety of plants, birds and butterflies fills this reserve with year-round colour.

Aberduna is a striking 20-hectare reserve in an Area of Outstanding Natural Beauty, offering stunning views across the Alyn valley. The limestone underfoot influences the habitats here: woodland with glades, scrub, bracken, calcareous grassland and exposed limestone. During spring and summer, the reserve is full of wildflowers, with a wide variety growing in the different grassland areas attracting many species of butterflies. More flowers hide within the woodland, including plants which provide food for various caterpillars. Dragonflies can be seen darting around the ponds.

In autumn, colourful waxcaps and other fungi appear in the meadows, while the woodland takes on an array of beautiful seasonal colours...

Lle mae'r pridd yn denau, does dim posib i'r glaswelltau bras reoli, gan alluogi i gymuned amrywio o blanhigion ffynnu - chwiliwch am y **cor-rosyn cyffredin**, y bwrned a briwydd felen.

Where soils are thin, coarse grasses cannot dominate, allowing a diverse plant community to thrive – look for **common rock-rose**, salad burnet, lady's bedstraw.

Yn y man gwyllo sy'n edrych dros y chwarel, edrychwrch yn ofalus ar y creigiau yn y wal gerrig. Yno, fe welwrch chi ffosilau cwrelau hynafol. Ar ddiwrnod heulog, ewch at y wal gerrig yn dawel ac effalai y byddwch chi'n ddigon ffodus i ddod o hyd i **fadfallod** yn torheulo.

At the viewpoint overlooking the quarry, look closely at the rocks in the stone wall. There you'll spy fossils of ancient corals. On a sunny day, approach the stone wall quietly and you may be lucky enough to find **common lizards** basking.

Mae Aberduna yn cynnig clythaith o gynefinoedd sy'n arwain at fioamrywiaeth sy'n ffynnu, sydd i gyd yn aeddfed i'w harchwilio o fewn ychydig oriau.

Aberduna offers a patchwork of habitats which leads to a thriving biodiversity, all ripe for exploring within a couple of hours.

Mae fflla Aberduna yn cynnal cymysgedd gwych o löynnod byw: mae lindys y gwyn **blaen oren** yn bwyo ar arleg y berth, lindys y glesyn cyffredin ar bys-y-ceirw, a lindys y brithion ar fioledau.

Aberduna's flora supports a wonderful mixture of butterflies: caterpillars of **orange tips** feed on garlic mustard, common blue caterpillars on bird's-foot trefoil, and fritillary caterpillars on dog violets.

Oeddech chi'n gwybod?

Mae'r calchfaen sy'n ffurfio Aberduna wedi'i wneud o weddillion anifeiliaid a phlanhigion morol a oedd yn byw 350 miliwn o flynyddoedd yn ôl pan orwedda'i'r tir hwn i'r de o'r cyhydedd, o dan foroedd trofannol.

Did you know? The limestone forming Aberduna is made of the remains of marine animals and plants which lived 350 million years ago when this land lay south of the equator, under tropical seas.

Canllaw / Key

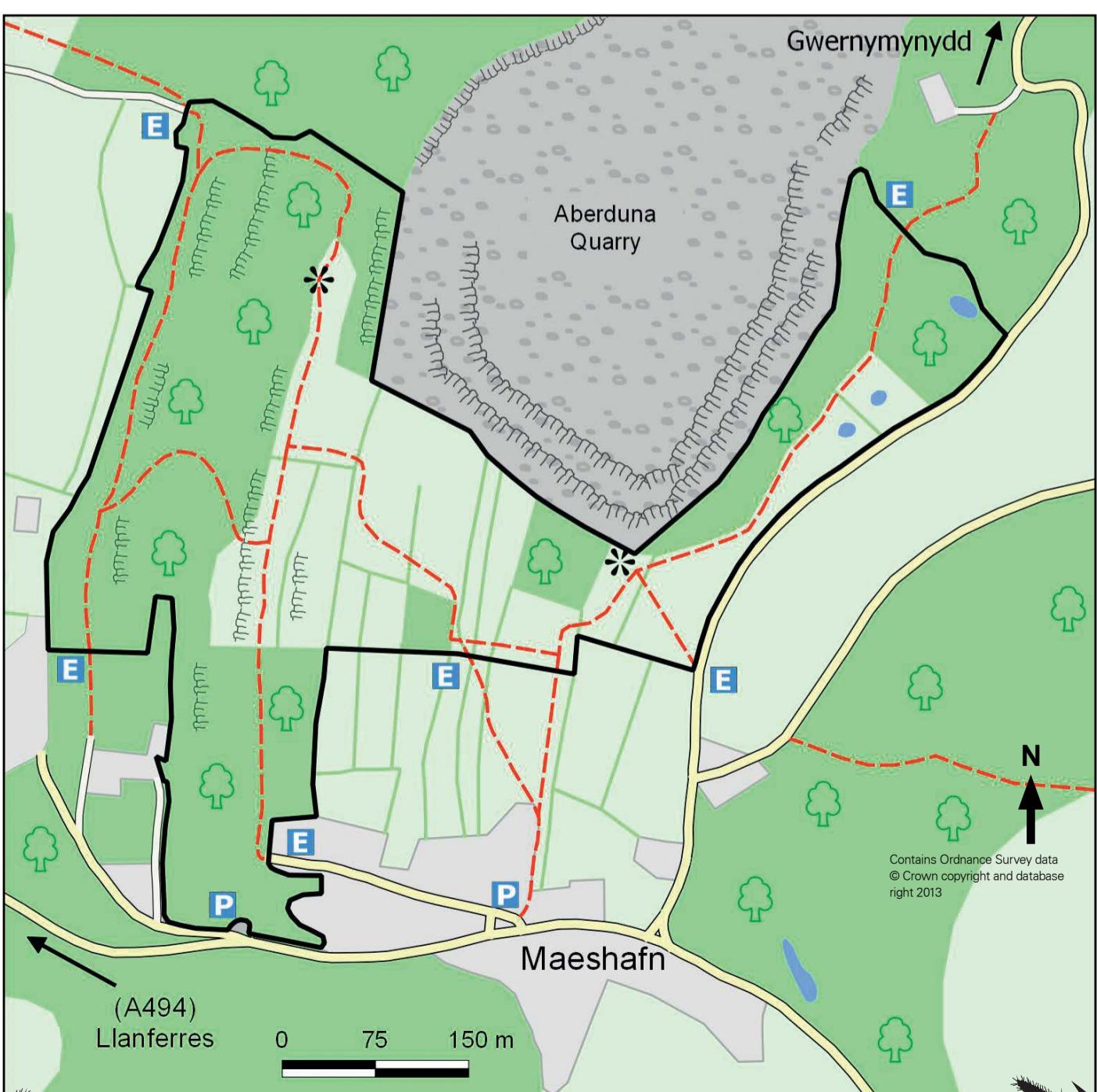
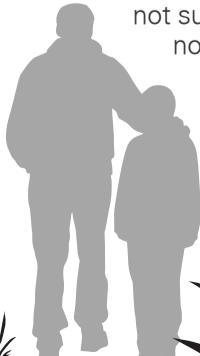
E	Mynedfa / Entrance	P	Parcio / Parking	Coed colddail / Deciduous trees
	Ffin y warchodfa / Reserve boundary		Llwybr troed cyhoeddus / Public footpath	Man gwyllo / Viewpoint
	Clogwyn / Crag		Ffordd fechan / Minor road	Dŵr agored / Open water
	Glaswelltir / Grassland		Adeiledig / Built	
	Coetir colddail / Deciduous woodland		Chwarel / Quarry	

Mynediad a diogelwch

Peidiwch a mynd i mewn i'r chwarel. Mae'r ardal yn beryglus gyda nifer o greigiau rhydd sy'n disgyn yn aml. Mae llwybrau cyhoeddus yn croesi'r warchodfa ond fe allent fod yn serth, ac nid yw'r tir wedd yn addas i bramiau na chadeiriau olwyn. Peidiwch a mynd yn agos at y da byw sydd yn pori'r safle, a cadwch gŵn ar dennyn.

Access and safety

Do not enter the quarry. The area is unsafe and we experience regular rock fall. Footpaths pass through the reserve but can be steep, and the terrain is not suitable for prams or wheelchairs. Do not approach the livestock which graze the site, and keep dogs on leads.

Contains Ordnance Survey data
© Crown copyright and database right 2013